

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

81

Szerző:

Cim:

A keresztény írók dolgoznak,
de nem állnak velük szóba

Hely

Idő

"1920"

Forrás:

Nemzeti Ujság

Személy

Byp.

(Hely)

1920 IX 24

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapest főváros háziyomdája 1919.

A keresztény írók dolgoznak, de nem állnak velük szóba.

A színigazgatók trösztje, mint maffia. — Magyar írók készülő darabjai.

Az új színházi évad műsorának összeállításával állítólag baj van. Nincs darab, nem dolgoznak az írók, sirják tele az igazgatók a világ filét s a destruktív politika kardala mindjárt siet kontráznai az igazgatóknak és a mai helyzet áldatlanságát akarja kimagyarázni az írók elnémulásából.

Utána jártunk a dolognak és ez alapon megállapíthatjuk, hogy a fővárosi igazgatóknak nincs igazuk. Vagy legalább is csak részben van igazuk.

A helyzet az, hogy csak a zsidó színházi írók nem dolgoznak. Ami annyit jelent, hogy a bevett színpadi szerzők némultak el. Molnár Ferenc, Lengyel Menyhért, Hajó Sándor, Szép Ernő, Szomori Dezső nem szerencsétletik az igazgatókat. A zsidó írók tehát félrehúzódnak, mert fenhéjazó göggyüknek halálos dőfés volna a legkisebb kritikai gáncs. Eddig biztosítva voltak ezen a téren, mert a zsidó sajtó révén feltétlen urai voltak minden kritikai tollnak, amelyet eddig kizárólag a fehér hollóként fel-felbukkanó keresztény szerzők darabjára szabadtottak rá.

Most változott a helyzet és itt volna az ideje, hogy a keresztény írók végre betörhessenek a színházak makabeusi dűhvel védett sáncai közé. De lehetetlen. Pedig a keresztény írók dolgoznak. Darabokkal kopogtatnak az igazgatóknál. Házalnak a darabokkal, de bebocsátásra sehol sem lelnek. Mintha csak maffiába tömörült volna minden igazgató a keresztény írók darabjainak elgáncsolására. Néhány jellemző eset eléggé meg fogja győzni a kételkedőket.

Nemrég arról panaszkodott az egyik fővárosi színház igazgatója, hogy valutáris nehézségek miatt igen nehéz külföldi darabokkal felrissíteni a repertoárt, ezért kapva-kapnak minden kínálkozó alkalmon, amely külföldi darabhoz juttatja a színházat.

Igy hangzik a porhintő frázis s ezzel szemben így fest a valóság:

Nemrég Magyarországon járt Orbók Loránt, aki Spanyolországban és a spanyol nyelvű Amerikában bevett, sőt ünnepezt szerző, Orbók felkereste a színigazgatókat, hogy darabjait magyar színpadokon is előadathassa. Szóba sem akartak vele állni s a tárgyalások meg sem indultak.

P. Ábrahám Ernőnek „Révészek” című darabját, amelynek eredeti felfogása és érdekes cselekménye eseményszámba megy a mai sivár színházi ipar olesó vásárján, sikerült egyik nagy színházunknál elgáncsolni. A darab azóta a szerző fiókjában pihen.

Hasonlóképp elgáncsolták Krúdy Gyulának egy darabját is a Nemzetiben.

Egy másik ötletes, pompás humoru, fiatal, keresztény írónak hosszú hónapokig hevert a darabja Boóthy igazgatónál, ahonnet végül is olvasatlanul hozta el. Érdekes, magyar szociális tárgyú darabot írt Zilahy Lajos is, de még ennek sincs gazdája.

Neves, nagytehetségű, keresztény magyar íróknak mind kész darabjuk van és csak arra várnak, hogy valamelyik színház megnyissa előttük kapuját.

Amint halljuk, Kosztolányi Dezső is befejezte már színművét, amelyben klasszikus francia mintára, a magyar szaváló stílusnak akar új teret és lehetőségeket teremteni.

A legérdekesebb irodalmi esemény, hogy darabot ír Szabó Dezső is, valami középfajú dolog lesz a hugói romantika és grand guignol borzalmi közt, valami erős, megrázó, kemény magyar tett. Ugy halljuk, hogy darabot tervez Lendvay István is. Szóval, van még magyar színdarab, csak „magyar” színház és „magyar” igazgató van kevés.